

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb.	29 SEPT. 2003	Kopi
Ark.: L60	0605	
Saksnr. 03/10009		Dok.nr.: 1

Universitetets kulturhistoriske museer.
Postboks 6762
St. Olavs plass
N- 0130 Oslo

Lil Gustafson

ANG JERNALDERFUNN FRA RINGERIKE.

Du nevnte da du var på Modum at du arbeider med å lage deg et totalbilde av forholdene på Ringerike i jernalder.

I den forbindelse tillater jeg meg å gjøre oppmerksom på Thaulow's samling av «jordfundne oldsaker, i det vesentligste samlet eller utgravet av Fritz», som hans søstre frøknene Thaulow ved Modum bad anførte i protokollen de overleverte til Drammens museum ca 1915 sammen med de nevnte oldsaker.

Søstrene ser ut til å ha merket gjenstandene omhyggelig med lapper. Gaven fikk imidlertid en temmelig slett behandling opp gjennom århundredet, til jeg sist i 1990-åra kom til å etterlyse samlingen.

Sammen med Knut Paasche fikk vi gå gjennom kassene der gjenstandene lå. Det viste seg at mye av materialet var rotet sammen. Dels var merkelapper borte, delvis lå de løse i kassene.

Resultatet av grovsorteringen er at bare et lite antall gjenstander lar seg stedfeste. Fritz Thaulow var utdannet lege, og flytta i 1880-åra til Røyse på Ringerike, og kjøpte eiendommen Solheim, g nr 36 og 38 br nr 18 og 3 m.fl. Gjenstandene fra Ringerike som lar seg stedfeste, er i de fleste tilfeller fra nabolaget, der han nok har drevet utgravninger. Vert fall en del av dette materialet plasserte han i familiens museums/antikvitetsamling på Modum bad. Om det identifiserbare gjenstandsmaterialet kanskje ikke er «all verden», plasserer de seg jo fint i området der Sigur Syr kan ha holdt til.

For øvrig virker det som Fritz Thaulow begrenset aktiviteten til å samle/ kjøpe mens han enda bodde på Modum. Det som har preg av å være gravgoods kan derfor for det meste komme fra Ringerike.

Vikersund 2409 03

Med hilsen


Olav Sørensen

		12	øks	BA		bronse	randlistøks, uten avsats		
X			øks	YSA			skafthulløks	"simpel"	
X			slegge			jern			
X			bisset	JA		jern			
	0	0	ring/hempe	UKJ		jern			
	0	0	knakkestein	SA		bergart		knakkestein	
X			skjoldbule	EJA		jern	C2 (yngre romersk)		m. dårlig
			øks	YJA/M		jern			
X			øks	MA		jern			
			øks	YJA		jern		m. treverk bevart	
			øks	YJA/M		jern			Norderhov
			øks	JA		jern	bile		
			øks	JA/MA		jern			
X			skjoldbule	BA/JA		bronse		nærmest flat	
			spinnehjul	JA/MA		stein			
			spinnehjul	JA/MA		stein			
X			spinnehjul	JA		kleber		stor flat m hull	
X			kniv	JA/MA		jern			
X			gjenstand	JA		bronse			
			nøkkel			jern			
X			sverd	EJA		jern		sammenkrøllet	
			jerngjensta			jern		5. stk en m. hempe	
	3063		pærtekjede	JA		glass		10. stk	Fjeld, Hole
	3064		spyd	JA		jern		hylse, trolig del av spyd	Fjeld, Hole
	3066		kniv	JA					Fjeld, Hole
	3065		kniv	JA		jern		m. treverk bevart	m. dårlig
	3062	21	klebersteins	JA		kleberst			Fjeld, Hole
X	3106		rakekniv	JA	RT	jern		rakekniv (måneformet)	
X	3100		spyd	JA		jern			m. dårlig
	3099		spyd	JA		jern			m. dårlig
	3098		spyd	JA		jern			m. dårlig

I HAULOV

*) Denne er riflet, og har spor av splobelegg.

X 3415													
	3420		3087		iås	JA/MA		jern		del av låsemekanisme			
	3421		3104		spyd	JA		jern			m. dårlig		
X	3422		416		sverdknapp	YJA		jern		trekantet			Kjølstas/Mod
X	3423		3089		tettingsmat	JA		bjørkebe		til tetting av karr			Svarstad, Hole
	3424		3093	0	kam	JA	VT	gevir	m. klinknagler	3 biter, 7 fragm.			
	3425		3090	0	sølvhempe	BA/JA		sølv		hempe			Fjeld, Hole
	3426		3091	0	beslag			metall					Fjeld, Hole
	3427		3092	0	bespenne	EJA	RT	bronse					Fjeld, Hole
	3428		3094	0	spinneshjul	BA/JA		bronse					Fjeld, Hole
	3429		3095	0	spinneshjul	JA/MA		teire					Fjeld, Hole
	3430		3096	0	keramikk	JA	EJA	keramik		randskår, stripedekor			Fjeld, Hole
	3431		3097	0	fragmenter	BA/JA		bronse					Fjeld, Hole
X	3432			1a	spinneshjul	JA/MA		bergart					
X	3433			1c	spinneshjul	JA		kleberst					
	3434			1b	spinneshjul	JA/MA		kleberst					
	3435			1d	spinneshjul	JA/MA		bergart					
	3436a	a	3088a	0	beslag	EJA		bronse		del av liten butt			Hunstad/Hole
	3436b	b	3088b	0	beslag	EJA		bronse	kant-randbeslag	del av liten butt			Hunstad/Hole
	3436c	c	3088c	0	stav	EJA		eik		del av liten butt			Hustad/Hole
	3436d	d	3088d	0	stav	EJA		eik		del av liten butt			Hustad/Hole
	3437		3087	0	perlekjede	JA		rav	ravperlekjede	14 stk			Hunstad/Hole
	3438		3083		kam	JA	E.RT	gevir		m tenner og mønster			Hunstad/Hole
	3439		3084		spenne	JA		bronse					- " -
	3440		3085		spenne								- " -
X	3441		3050	0	kniv	YSA		flint	flekke	kantretusj			
X	3442		3049		flekke	YSA		flint		kantretusj			
X	3443		410		flekke	YSA/B		flint	emne til dolk	grovt tilhugget, kantretusj, egg			
X	3444		3052	10	dolk	YSA		flint	III				god
X	3445		0	11	dolk	YSA		flint	IV/III				god
X	3446		407		øks	YSA		bergart	tykknakket, slipt	kort m. egg			
X	3447		405		øks	YSA		flint	tynnakket	slipt, eggstykke, gammel type			

3450.

Hempha eggdel

Vitalbra

	NUMR		YFESTING	YSA	TRAKBEGE	BERGART	ANMERKING			
X	3451									
	3452	3048	bryte	JA/MA		sandstei	Eidsborg			
	3453	3054	bryte	UKJ		sandstei				
X	3454	403	4	øks	YSA	Trakbege	bergart	mangekantøks (traktbeger)	"Hinsch" UO/Årbok 51-53	
X	3455	399	9	øks			bergart	båtøks	svensk/norsk type	
X	3456	394	3	øks			bergart	båtøks		
X	3457	396	16	øks	YSA			skafthull (simpel)	nakke, egg	
X	3458	406	7	øks	YSA	SN	flint	tynnbladet m. ulsvunget egg		
X	3459	408		øks	YSA		flint	(tykknakket)	uslipt, grovt hugget	
X	3460	3059	19	øks	YSA		diabas	tværmøks (liten)	liten, (stridsøks), gammel type	Øderud?
X	3461	398	2	øks	ESA		bergart	trinnøks	prikkhugget, spis egg	
X	3462	409		beitestein	JA	F.Vand.T	stein			
X	3463	401		øks	YSA		rombep	skaffurekølle		
X	3464	395	22	kølle	YSA		bergart	skaffurekølle	spiss egg	
X	3465	786		søkke			bergart			
X	3466	3055		slipestein	UKJ					
X	3467	0	15	søkke			bergart			
X	3468	3080	23	kleberstein	MA		kleberst			
X	3469	3056		stein			sandstei		vannslipt/naturstein	
X	3471		0	øks	YSA	MN	bergart	tynnakkert (MN 1-2)	gammel type / slipt, prikkhuget	
X	3472	404	18	øks	YSA		bergart	tynnakkert	(se bekker)	
X	3473	400	13	øks	YSA		bergart	skafthull (simpel)	halvpart	
X	3474	393	17	øks	YSA		bergart	skafthull (simpel)	(båtformet)	
X	3475	2083	14	øks	YSA			skafthull	liten	
X	3476	402	40	øks	YSA		bergart	skafthull (simpel)		
X	3477	397		øks	YSA		bergart	skafthull (simpel)		
X	3478	3058	20	øks	YSA		bergart	skafthull (simpel)		
X	3479	1468		stein				slipt (natur?)		
X	3480	16818		øks	YJA		jern			
X	3481	778		nøkkel						
X	3482	742		skje			bronse			
X	3483	1604		runestein	YJA		skifer (kl)		"runepinne" i stein	

Gravfund fra Gaarden Ljeld i Høle
Ringerike

- N^o. 3062 Kar af Hæbersten
- " 3063 10 Stk Perler af et Hælsboand
- " 3065 en Kniv
- " 3066 en do.
- " 3064 Skapt til et Bladkast af Jern

Kunnet skrives sig sandsynlig fra yngre
Jernalder 7: 800 - 1100 e. Chr. og tilhører
en Kvindegrav.

DT 3408 - 3413

Gravfund fra Thinstad i Høle
Bronzealderen

- N^o. 3087. 14 Stk Røperler
- " 3088. Dele af et Trækhar med
Bronzebestag

DT 3436/3437

Gravfund fra Thorstad
Høle

- N^o. 306 Gravsten var tidligere ind,
gravet og til dels begravet
- 4 Stykker Dristebeg, der
allerede i Bronzealderen
blev benyttet her i Nor.
Den til Følning af Træ,
Kar.

DT 3423

Gravfund fra "Skivild" - Gaarden Høle,
stad i Høle

Bronzealderen?

- N^o. 3053. Kam af Ben.
- " 3054 Spende af Metal, antageligt til
rende til en Læderrem og af en
cylindrisk form.
- " 3055 Dobbeltknap af Jern - ligeledes
af et Rembestag, maaste i Jern
bindelse med foregaaende N^o.
Dele af Remmen sees endnu in
der Knappernes Hoveder.

fra en Kvindegrav

DT 3438 - 3439 - 3440

Gravfund fra Gaarden Ljeld i Høle
Ringerike

- N^o. 3090 en Hæls af Jern
- " 3091 Dele til et Spende af Jern
- " 3092 Spende af Bronze
- " 3093 Brændstøkker af en Bronzestem
- " 3094 Stumper af Bronze med en
dele af Jern
- " 3095 Hæls af Jern
- " 3096 Hæls af en Bronzestem
- " 3097 Hæls af en Bronzestem
- " 3098 Hæls af en Bronzestem

Kunnet tilhøre en Kvindegrav fra yngre
Jernalder. Bronzealderen?

DT 3424 - 3431

Thaulow-samlingen

Originale lapper ligger
i esken sammen med
aldsaktene.

Anne Meete Knudsen

11.12.1998